

F. 99 — 2013

[C - 99/09734]

11 JUIN 1999. — Arrêté ministériel établissant le taux normal des honoraires des personnes requises en raison de leur art ou profession, en matière répressive

Le Ministre de la justice,

Vu la loi du 16 juin 1919 autorisant le gouvernement à modifier les dispositions relatives aux frais de justice en matière répressive et aux frais et dépens en matière civile et commerciale, notamment l'article 1er;

Vu le règlement général sur les frais de justice en matière répressive, établi par l'arrêté royal du 28 décembre 1950, notamment l'article 1er;

Vu l'arrêté ministériel du 20 novembre 1980 établissant le taux normal des honoraires des personnes requises en raison de leur art ou profession, en matière répressive, modifié par les arrêtés ministériels des 9 mars 1983, 14 novembre 1986 et 8 novembre 1994;

Vu l'avis de l'Inspection des Finances :

Vu l'accord du Ministre du Budget, donné le 8 juin 1999;

Vu les lois sur le Conseil d'Etat, coordonnées le 12 janvier 1973, notamment l'article 3, § 1er, remplacé par la loi du 4 juillet 1989 et modifié par la loi du 4 août 1996;

Vu l'urgence;

Considérant qu'il convient d'adapter, sans délai, les honoraires des experts judiciaires aux conditions économiques actuelles;

Considérant que cette adaptation est absolument nécessaire afin de ne pas mettre l'expertise judiciaire en péril et retarder ainsi l'instruction des affaires pénales,

Arrête :

CHAPITRE Ier. — *Expertises médicales*

Section 1re. — Examen des cadavres

Article 1er. Il est alloué :

1° pour l'examen externe d'un fœtus ou d'un cadavre : 2 232 francs;

2° pour l'examen externe d'un fœtus ou d'un cadavre si l'examen a lieu plus de deux jours après la mort : 4 600 francs;

3° pour l'autopsie d'un cadavre, y compris l'examen externe effectué au moment de l'autopsie, les prélèvements divers pour examens microscopiques, toxicologiques, etc., et la fermeture du corps, par expert : 13 652 francs;

4° si l'autopsie du cadavre est prescrite plus de deux jours après celui du décès : 18 006 francs;

5° pour les prélèvements de sang, d'urine ou autres substances, effectués en-dehors d'une autopsie, par nature du prélèvement : 667 francs;

6° pour l'utilisation d'une vénule fournie par l'expert : 255 francs;

7° pour l'autopsie d'un fœtus de moins de six mois, y compris l'examen externe : 4 434 francs.

Art. 2. Il est alloué, pour les examens spéciaux dans le cadre d'une autopsie, pour la préparation et la dissection détaillée de pièces anatomiques :

1° coeur : coronarographie (N400) : 8 948 francs; dissection détaillée : 3 347 francs;

2° tête : congélation : 2 006 francs; dissection détaillée : 3 347 francs;

3° cerveau : formolisation : 2 006 francs; dissection détaillée : 3 347 francs;

4° dissection sous amplification de brillance : 3 347 francs;

5° autres organes : la dissection détaillée doit être justifiée dans le rapport médico-légal : 3 347 francs.

Art. 3. Lorsque l'expert se rend sur place pour procéder à un examen externe ou à une autopsie et que, indépendamment de sa volonté, il n'a pu procéder à ce devoir, il est alloué 730 francs

N. 99 — 2013

[C - 99/09734]

11 JUNI 1999. — Ministerieel besluit tot vaststelling van het normaal bedrag van de honoraria der personen opgeroepen in strafzaken wegens hun kunde of hun beroep

De Minister van Justitie,

Gelet op de wet van 16 juni 1919 waarbij aan de regering machtiging wordt verleend om aan de bepalingen betreffende de gerechtskosten in strafzaken, in burgerlijke zaken en in handelszaken, wijzigingen aan te brengen, inzonderheid op artikel 1;

Gelet op het algemeen reglement op de gerechtskosten in strafzaken vastgesteld bij het koninklijk besluit van 28 december 1950, inzonderheid op artikel 1;

Gelet op het ministerieel besluit van 20 november 1980 tot vaststelling van het normaal bedrag van de honoraria der personen opgeroepen in strafzaken wegens hun kunde of hun beroep, gewijzigd bij de ministeriële besluiten van 9 maart 1983, 14 november 1986 en 8 november 1994;

Gelet op het advies van de Inspectie van Financiën;

Gelet op het akkoord van de Minister van Begroting, gegeven op 8 juni 1999;

Gelet op de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, inzonderheid op artikel 3, § 1, vervangen door de wet van 4 juli 1989 en gewijzigd bij de wet van 4 augustus 1996;

Gelet op de dringende noodzakelijkheid;

Overwegende dat de honoraria van de gerechtelijke deskundigen onverwijld aan de huidige economische omstandigheden moeten worden aangepast;

Overwegende dat voornoemde aanpassing absoluut noodzakelijk is teneinde het deskundigenonderzoek niet in gevaar te brengen, waardoor het onderzoek in strafzaken vertraging zou oplopen,

Besluit :

HOOFDSTUK I. — *Medische expertises*

Afdeling 1. — Onderzoek van lijken

Artikel 1. Er wordt toegekend :

1° voor het uitwendig onderzoek van een fœtus of van een lijk : 2 232 frank;

2° voor het uitwendig onderzoek van een fœtus of van een lijk, wanneer het onderzoek plaats heeft meer dan twee dagen na het overlijden : 4 600 frank;

3° voor de lijkschouwing, met inbegrip van het uitwendig onderzoek uitgevoerd op het ogenblik van de lijkschouwing, de diverse prelevementen voor microscopische, toxicologische en andere onderzoeken, en het sluiten van het lichaam, per deskundige : 13 652 frank;

4° wanneer de lijkschouwing voorgeschreven wordt meer dan twee dagen na het overlijden : 18 006 frank;

5° voor het afzonderen van bloed, van urine of andere substanties verricht buiten het kader van de lijkschouwing, per aard van afname : 667 frank;

6° voor het gebruik van een door de deskundige zelf verstrekte venule : 255 frank;

7° voor de lijkschouwing van een fœtus van minder dan zes maanden met inbegrip van het uitwendig onderzoek : 4 434 frank.

Art. 2. Er wordt toegekend, voor de speciale onderzoeken verricht in het kader van een lijkschouwing, voor de voorbereiding en de gedetailleerde dissectie van anatomische stukken :

1° hart : coronarografie (N400) : 8 948 frank; gedetailleerde dissectie : 3 347 frank;

2° hoofd : invriezing : 2 006 frank; gedetailleerde dissectie : 3 347 frank;

3° hersenen : formalisatie : 2 006 frank; gedetailleerde dissectie : 3 347 frank;

4° dissectie onder een versterkingsscherm : 3 347 frank;

5° andere organen : de gedetailleerde dissectie dient verantwoord te worden in het gerechtelijk geneeskundig verslag : 3 347 frank.

Art. 3. Wanneer de deskundige zich ter plaatse begeeft om tot een uitwendige schouwing of tot een lijkschouwing over te gaan en deze taak door een omstandigheid onafhankelijk van zijn wil niet kan vervullen, wordt het ereloon op 730 frank vastgesteld.

Section 2. — Descente sur les lieux

Art. 4. Il est alloué, pour une descente sur les lieux et la description de ceux-ci, sur réquisition du parquet ou de la police à la demande du parquet, l'assistance aux perquisitions, les enquêtes et interrogatoires, la recherche de traces et de tâches : 1 672 francs.

Chacune des heures au-delà de la première sera rémunérée selon le taux horaire prévu à l'article 45 du présent arrêté.

Section 3. — Examen des malades et des blessés.

Art. 5. Il est alloué :

1° pour un examen corporel : 1 114 francs;

2° pour un examen clinique avec anamnèse sommaire : 2 166 francs;

3° pour une expertise comprenant une étude clinique du cas et l'examen des dossiers : 11 244 francs;

4° pour une expertise plus approfondie, comportant par exemple la détermination de l'incapacité de travail, le mémoire sera établi en conscience, selon les taux horaires prévus à l'article 45 du présent arrêté.

Art. 6. Il est alloué :

1° au médecin qui s'est rendu sur place pour procéder à une mission et que, indépendamment de sa volonté, il n'a pu procéder à ce devoir : 719 francs;

2° au médecin qui n'a pu effectuer sa mission, la personne à examiner ne s'étant pas rendue à sa convocation : 501 francs.

Section 4. — Constat de l'état d'ivresse

Art. 7. Pour un examen clinique avec ou sans ponction veineuse, il est alloué 834 francs.

Section 5. — Examen de laboratoire.

Art. 8. Il est alloué :

1° pour le prélèvement de sang sur une personne vivante : 461 francs;

2° pour l'utilisation d'une vénule fournie par l'expert : 255 francs;

3° pour l'examen descriptif des pièces à conviction autres que les viscères : pour le premier objet : 1 203 francs; pour chacun des objets suivants : 298 francs;

Art. 9. Il est alloué, pour les recherches spéciales suivantes :

1° analyse histologique avec description des lésions : 4 096 francs;

2° recherche microscopique des spermatozoïdes : 4 096 francs;

3° détermination de la nature des taches non constitués par du sang ou du sperme : 4 096 francs;

4° examens microscopiques divers ne figurant pas dans les trois recherches précédentes : 4 096 francs.

Si pour établir les conclusions, plusieurs objets, échantillons ou organes doivent être soumis à un examen de la même nature, les honoraires prévus sub 1° à 4° sont fixés comme suit : pour l'examen de la deuxième pièce : 3 415 francs; de la troisième pièce : 2 729 francs; de chacune des pièces suivantes : 2 047 francs.

Art. 10. Il est alloué, pour les recherches spéciales, quel que soit le nombre d'objets, échantillons ou organes :

1° pour les colorations supplémentaires et/ou recherches histo-chimiques complémentaires, par nature de recherche : 4 096 francs;

2° pour les recherches histologiques par congélation : 4 096 francs;

3° pour les recherches histo-chimiques par immunohisto-chimie, par recherche : 1 928 francs, avec un maximum de 4 801 francs.

Section 6. — Examens mentaux.

Art. 11. Il est alloué :

A. Pour les expertises effectuées en vertu de la loi de défense sociale :

1° pour l'examen d'une personne comprenant l'étude du dossier, l'examen mental sommaire et un rapport succinct : 3 685 francs;

Afdeling 2. — Afstapping ter plaatse.

Art. 4. Voor een afstapping ter plaatse en beschrijving van deze, op vordering van het parket of de politie op vraag van het parket, deelneming aan opsporingen, onderzoeken en ondervragingen, voor het opzoeken van sporen en vlekken, wordt 1 672 frank toegekend.

Ieder supplementair uur wordt vergoed overeenkomstig het uur-tarif voorzien in artikel 45 van dit besluit.

Afdeling 3. — Onderzoek van zieken en gewonden

Art. 5. Er wordt toegekend :

1° voor een lichamelijk onderzoek : 1 114 frank;

2° voor een klinisch onderzoek met summiere anamnese : 2 166 frank;

3° voor een deskundig onderzoek, bestaande uit een klinische studie en het onderzoek van de dossiers : 11 244 frank;

4° voor een meer diepgaand onderzoek, bestaande onder meer uit de schatting van de graad van werkongeschiktheid, zal de kostenstaat opgemaakt worden naar geweten, overeenkomstig artikel 45 van dit besluit.

Art. 6. Er wordt toegekend :

1° aan de dokter die zich voor het verrichten van een opdracht ter plaatse heeft begeven en hij de taak, door een omstandigheid onafhankelijk van zijn wil, niet heeft kunnen vervullen : 719 frank;

2° aan de dokter die zijn opdracht niet heeft kunnen uitvoeren, omdat de te onderzoeken persoon geen gevolg heeft gegeven aan zijn oproeping : 501 frank.

Afdeling 4. — Vaststelling van de staat van dronkenschap

Art. 7. Er wordt toegekend voor een klinisch onderzoek, met of zonder aderpunctie, 834 frank.

Afdeling 5. — Laboratoriumonderzoeken.

Art. 8. Er wordt toegekend :

1° voor het afnemen van bloed op een levend persoon : 461 frank;

2° voor het gebruik van een door de deskundige zelf verstrekte venule : 255 frank;

3° voor het beschrijvend onderzoek van de overtuigingsstukken andere dan ingewanden : voor het eerste voorwerp : 1 203 frank; voor ieder der volgende voorwerpen : 298 frank.

Art. 9. Er wordt toegekend voor de volgende bijzondere onderzoeken :

1° histologisch onderzoek met beschrijving der letsels : 4 096 frank;

2° microscopische opsporing van spermatozoïden : 4 096 frank;

3° vaststelling van de aard van vlekken andere dan bloed en spermavlekken : 4 096 frank;

4° diverse microscopische onderzoeken die niet onder de drie vorige onderzoeken voorkomen : 4 096 frank.

Indien voor de gevolgtrekkingen verscheidene voorwerpen, monsters of organen aan een gelijksoortig onderzoek moeten onderworpen worden, zijn de honoraria sub 1° tot 4°, vastgesteld als volgt : voor het onderzoek van het tweede stuk : 3 415 frank; van het derde stuk : 2 729 frank; en voor elk volgend stuk : 2 047 frank.

Art. 10. Er wordt toegekend voor de bijzondere onderzoeken, ongeacht het aantal voorwerpen, monsters of organen :

1° voor de aanvullende kleuringen en/of bijkomende histo-chemische navorsingen, volgens de aard ervan : 4 096 frank;

2° voor de histologische onderzoeken door bevriezing : 4 096 frank;

3° voor de histo-chemische onderzoeken door immuno-histo-chemie, per opzoeking : 1 928 frank, met een maximum van 4 801 frank.

Afdeling 6. — Geestesonderzoeken.

Art. 11. Er wordt toegekend :

A. Voor expertises uitgevoerd krachtens de wet tot bescherming van de maatschappij :

1° voor het onderzoek van een persoon met studie van het dossier, summier geestesonderzoek en bondig verslag : 3 685 frank;

2° pour l'examen d'une personne, comprenant l'étude du dossier, l'enquête sur l'hérédité et les antécédents sociaux et médicaux, l'examen somatique y compris l'examen neurologique et mental approfondi, la rédaction d'un rapport détaillé avec description, discussion et résumé du cas : 11 395 francs;

Si le médecin a procédé à un examen psychologique avec batterie complète de tests : 4 632 francs en plus;

3° pour l'examen d'une personne par un psychologue, cet examen comprenant l'étude du dossier, les divers examens adéquats et une batterie complète de tests, avec rédaction d'un rapport détaillé, description et discussion : 8 288 francs;

4° pour la prise et la lecture d'un électroencéphalogramme avec rapport : 4 691 francs;

B. Pour les devoirs accomplis en vertu de la loi du 26 juin 1990 relative à la protection de la personne des malades mentaux :

1° pour assistance au malade lors de la visite du juge de paix ou du tribunal ainsi qu'à l'audience (art. 7, § 3 et autres articles rendant cette disposition applicable) : 2 225 francs;

2° pour le rapport écrit sur l'état mental du malade (art. 7, § 3 et autres articles rendant cette disposition applicable) : 2 225 francs;

3° pour le rapport écrit détaillé sur l'état mental du malade, comprenant une enquête sur l'hérédité et les antécédents médicaux et sociaux ainsi que l'examen somatique, neurologique et mental, pour autant qu'ils soient effectués personnellement par le médecin désigné (art. 7, § 3 et autres articles rendant cette disposition applicable) : 4 453 francs;

4° pour le médecin légiste requis pour donner son avis écrit au Procureur du Roi sur l'état mental d'un malade en application de la loi du 26 juin 1990 (art. 9, § 2) : 1 668 francs.

C. Pour des expertises effectuées par des psychologues dans le cadre d'abus sexuel ou de violence sur mineur d'âge :

1° S'il y a eu un examen psychologique (même des dessins) et participation à l'audition, il est octroyé un forfait de 7 833 francs;

2° Pour l'examen d'une personne par un psychologue, cet examen comprenant l'étude du dossier, les divers examens adéquats et une batterie complète de tests, avec rédaction d'un rapport détaillé, description et discussion : 8 287 francs.

Section 7. — Examens spéciaux

Art. 12. Il est alloué, dans le cadre d'un examen sur ordonnance d'exploration corporelle :

1° pour l'étude du dossier répressif : cette prestation est portée en compte en conscience selon les taux horaires prévus à l'article 45 du présent arrêté;

2° pour une anamnèse détaillée : cette prestation est portée en compte en conscience selon les taux horaires prévus à l'article 45 du présent arrêté;

3° pour un examen médical général et exploration corporelle, 4 379 francs, porté à 6 534 francs en cas d'utilisation d'un set d'agression sexuelle;

4° pour les prélèvements : par nature du prélèvement : 669 francs;

5° pour l'examen des vêtements ou pièces à conviction pour le premier objet : 1 334 francs; pour chacun des objets suivants : 330 francs;

6° pour la rédaction et l'élaboration du rapport : cette prestation est portée en compte en conscience selon les taux horaires prévus à l'article 45 du présent arrêté.

Art. 13. Pour l'étude de radiographies, par personne radiographiée, il est alloué 760 francs.

Art. 14. Il est alloué une augmentation de 50 pourcent aux spécialistes en médecine légale pour les prestations prévues aux articles 1.1°, 1.2°, 1.5°, 5.1°, 5.2°, 7, 8.1° et 8.2° du présent arrêté.

2° voor het onderzoek van een persoon met studie van het dossier, het onderzoek naar de erfelijkheid en de sociale en medische antecedenten, het somatisch onderzoek, daarin begrepen de grondige neurologische en geestesonderzoeken, het opstellen van een uitvoerig verslag met beschrijving, bespreking en samenvatting van het geval : 11 395 frank;

Wanneer de geneesheer een psychologisch onderzoek heeft verricht met volledige reeks testen : 4 632 frank meer;

3° voor het onderzoek van een persoon door een psycholoog, het onderzoek bestaande uit de bestudering van het dossier, de diverse gepaste onderzoeken en een volledige reeks testen, met opstelling van een uitvoerig verslag, beschrijving en bespreking : 8 288 frank;

4° voor het nemen en het lezen van een electro-encefalogram met verslag : 4 691 frank;

B. Voor prestaties geleverd krachtens de wet van 26 juni 1990 betreffende de bescherming van de persoon van de geesteszieke :

1° voor het bijstaan van de zieke tijdens het bezoek van de vrederechter of de rechter, evenals tijdens de terechtzitting (deze bepaling kan worden toegepast op grond van artikel 7, § 3 en van andere artikelen) : 2 225 frank;

2° voor het schriftelijk verslag betreffende de geestestoestand van de zieke (deze bepaling kan worden toegepast op grond van artikel 7, § 3 en van andere artikelen) : 2 225 frank;

3° voor het uitvoerig schriftelijk verslag betreffende de geestestoestand van de zieke, dat de resultaten bevat van het onderzoek naar de erfelijkheid en naar de medische en sociale antecedenten, van het somatisch en neurologisch onderzoek en van het onderzoek naar de geestestoestand van betrokkene, voor zover die onderzoeken door de aangewezen geneesheer persoonlijk zijn verricht (deze bepaling kan worden toegepast op grond van artikel 7, § 3 en van andere artikelen) : 4 453 frank;

4° aan de wetsdokter die door de Procureur des Konings werd gevorderd om, in het kader van de wet van 26 juni 1990 (artikel 9, § 2), schriftelijk advies te geven over de geestestoestand van een zieke : 1 668 frank.

C. Voor de expertises verricht door psychologen in het kader van seksueel misbruik of verkrachting van minderjarigen :

1° wanneer een psychologisch onderzoek werd gedaan (zelfs met tekeningen) met deelname aan het verhoor wordt een forfaitaire vergoeding van 7 833 frank toegekend;

2° voor het onderzoek van een persoon door een psycholoog, het onderzoek bestaande uit de bestudering van het dossier, de diverse gepaste onderzoeken en een volledige reeks testen, met opstelling van een uitvoerig verslag, beschrijving en bespreking : 8.287 frank.

Afdeling 7. — Bijzondere onderzoeken

Art. 12. Er wordt toegekend, in het kader van een onderzoek, op bevel van onderzoek aan het lichaam :

1° voor de studie van het strafdossier : deze prestatie wordt aangerekend in geweten tegen de uurlonen voorzien in artikel 45 van dit besluit;

2° voor de gedetailleerde anamnese : deze prestatie wordt aangerekend in geweten tegen de uurlonen voorzien in artikel 45 van dit besluit;

3° voor een algemeen medisch onderzoek en onderzoek aan het lichaam, 4 379 frank, gebracht op 6 534 frank wanneer een set seksuele agressie wordt gebruikt;

4° voor de monsternemingen, per aard : 669 frank;

5° voor het onderzoek van kledingstukken of overtuigingsstukken : voor het eerste voorwerp, 1 334 frank; voor ieder der volgende voorwerpen : 330 frank;

6° voor het opstellen en uitwerken van het verslag : deze prestatie wordt aangerekend in geweten tegen de uurlonen voorzien in artikel 45 van dit besluit.

Art. 13. Voor de studie van röntgenfoto's, per geröntgende persoon, wordt 760 frank toegekend.

Art. 14. Een verhoging van 50 percent wordt toegestaan aan de specialisten in de gerechtelijke geneeskunde voor de prestaties vermeld in de artikelen 1.1°, 1.2°, 1.5°, 5.1°, 5.2°, 7, 8.1° en 8.2° van dit besluit.

Art. 15. Toutes les prestations non prévues au présent chapitre seront honorées suivant la nomenclature des prestations de santé en matière d'assurance obligatoire contre la maladie et l'invalidité. L'expert indiquera dans son mémoire le numéro de la nomenclature correspondant à la prestation effectuée.

CHAPITRE II. — *Expertises toxicologiques*

Section 1re. — Dispositions générales

Art. 16. Sauf dans les cas exceptionnels à justifier, les honoraires couvrent tous les frais, notamment les réactifs, les photographies, les recherches bibliographiques, le matériel, l'archivage des pièces à conviction, la rédaction et la dactylographie du rapport.

Les montants fixés sont ceux qui doivent être généralement appliqués, sauf si l'expert justifie dans l'exécution de sa mission, de difficultés particulières qui méritent des honoraires plus élevés.

Pour l'application du présent chapitre, on entend par matières organiques des prélèvements d'origine humaine ou animale et, en général, la présence d'une matière organique abondante.

Art. 17. Pour les analyses ou des recherches spéciales non mentionnées dans le présent chapitre, les honoraires sont établis conformément aux taux prévus à l'article 45 du présent arrêté.

Art. 18. Sauf les exceptions prévues, lorsqu'un même réquisitoire entraîne la répétition des prestations indiquées à l'article 20, soit dans différents prélèvements d'une même saisie ou dans différents prélèvements d'un même cadavre, les honoraires de 2e, 3e et 4e opérations et suivantes seront ceux de la première diminués respectivement de 15, 30 et 50 pour cent.

Art. 19. Si un collègue d'experts toxicologues a été désigné, chaque expert porte ses propres prestations en compte. Pour la vérification en commun des résultats et l'élaboration du rapport, il est alloué 4 991 francs à chaque expert.

Section 2. — Honoraires pour les expertises toxicologiques

Art. 20. Il est alloué :

1° pour l'examen descriptif des pièces à conviction mentionnées dans le réquisitoire, pour le premier objet : 1 203 francs, pour chacun des objets suivants : 298 francs;

2° pour la préparation des matières organiques afin de permettre les opérations ultérieures : 2 408 francs;

3° pour la minéralisation des matières organiques : 5 126 francs;

4° pour le traitement des matières organiques afin d'en isoler les fractions pouvant contenir les toxiques organiques en vue de l'identification : 6 634 francs;

5° a) pour la recherche d'un poison volatil déterminé dans les matières organiques : 6 634 francs;

b) pour la recherche générale des poisons volatils dans les matières organiques : 16 894 francs;

6° a) pour la recherche d'un toxique minéral déterminé : 6 634 francs;

b) pour la recherche générale des toxiques minéraux : 16 894 francs;

7° a) pour la recherche d'un toxique organique déterminé : 6 634 francs;

b) pour la recherche générale de toxiques organiques : 40 728 francs; cet honoraire ne peut être appliqué qu'une seule fois, quel que soit le nombre de prélèvements provenant d'un cadavre.

8° pour le dosage d'un toxique minéral ou organique identifié par l'expert : 5 126 francs;

9° pour le dosage de l'oxyde de carbone dans le sang : 10 256 francs;

10° pour le dosage d'alcool :

a) dans un échantillon de sang y compris l'étude du dossier et la détermination de l'alcoolémie au moment des faits : 3 229 francs;

b) s'il s'agit de sang post mortem : 7 236 francs.

Art. 15. Alle prestaties die niet in onderhavig hoofdstuk zijn voorzien, worden vergoed overeenkomstig de nomenclatuur van de geneeskundige verstrekkingen inzake verplichte ziekte- en invaliditeitsverzekering. De deskundige zal op zijn kostenstaat het nummer van de nomenclatuur, dat overeenstemt met de verrichte prestatie vermelden.

HOOFDSTUK II. — *Toxicologische expertises*

Afdeling 1. — Algemene bepalingen

Art. 16. Behalve in uitzonderlijke gevallen die moeten gerechtvaardigd worden, omvatten de honoraria alle kosten, in het bijzonder die voor de reagentia, foto's, bibliografische opzoekingen, de materialen, de archivering van de overtuigingsstukken, en het opstellen en tikken van het verslag.

De vastgestelde bedragen zijn deze welke normaal moeten worden toegepast, behalve wanneer de deskundige, in de uitoefening van zijn opdracht bijzondere moeilijkheden bij het uitvoeren verantwoordt, hetgeen hogere honoraria rechtvaardigt.

Voor de toepassing van dit hoofdstuk wordt verstaan onder organisch materiaal monsters van menselijke en dierlijke oorsprong en in het algemeen alle materialen die grote hoeveelheden organische stoffen bevatten.

Art. 17. Voor de in het vorig artikel niet vermelde bijzondere ontleding en opsporingen, worden de honoraria vastgesteld overeenkomstig artikel 45 van dit besluit.

Art. 18. Behoudens de voorziene uitzonderingen, wanneer één enkele opdracht de herhaling van prestaties voorzien in artikel 20 met zich meebrengt, hetzij op verschillende stalen van éénzelfde inbeslagname of op monsters van éénzelfde lijk, worden de honoraria voor de 2e, 3e, 4e en volgende prestaties respectievelijk verminderd met 15, 30 en 50 percent.

Art. 19. Wanneer een college van deskundigen- toxicologen aangesteld werd, brengt elke deskundige zijn eigen prestaties in rekening. Voor het gezamenlijk nazien van de resultaten en voor het opmaken van het verslag wordt 4 991 frank aan elke deskundige toegekend.

Afdeling 2. — Honoraria voor toxicologische expertisen

Art. 20. Er wordt toegekend :

1° voor het beschrijvend onderzoek van de in de opdracht vermelde overtuigingsstukken, voor het eerste stuk : 1 203 frank; voor ieder van de volgende stukken : 298 frank;

2° voor de voorbereiding van het organisch materiaal met het oog op verdere bewerkingen : 2 408 frank;

3° voor de mineralisatie van het organisch materiaal : 5 126 frank;

4° voor de behandeling van het organisch materiaal om er de fracties uit af te zonderen die organische vergiften zouden kunnen bevatten met het oog op hun identificatie : 6 634 frank;

5° a) voor het opsporen van een bepaald vluchtig vergift in het organisch materiaal : 6 634 frank;

b) voor de algemene opsporing van vluchtige vergiften in het organisch materiaal : 16 894 frank;

6° a) voor het opsporen van een bepaald mineraal vergift : 6 634 frank;

b) voor de algemene opsporing van de minerale vergiften : 16 894 frank;

7° a) voor het opsporen van een bepaald organisch vergift : 6 634 frank;

b) voor de algemene opsporing van organische vergiften : 40 728 frank; dit honorarium mag slechts éénmaal worden aangerekend, ongeacht het aantal prelevementen van éénzelfde lijk;

8° voor het doseren van een door de deskundige geïdentificeerd mineraal of organisch vergift : 5 126 frank;

9° voor het bepalen van het koolmonoxide gehalte in het bloed : 10 256 frank;

10° voor het bepalen van het alcoholgehalte :

a) in een bloedstaal, inbegrepen het onderzoek van het dossier en het berekenen van het alcoholgehalte op het ogenblik van de feiten : 3 229 frank;

b) in postmortaal bloed : 7 236 frank.

Section 3. — Honoraires pour la recherche de stupéfiants, d'hormones et autres substances

Art. 21. Il est alloué pour la recherche dans l'urine de substances visées par la législation sur les stupéfiants, tels que le cannabis, les opiacés et les dérivés morphinomimétiques, la cocaïne, les amines psychostimulantes et/ou anorexigènes, y compris leurs dérivés;

1° par tests d'orientation immunochimiques : 2 556 francs pour un ensemble de 1 à 7 drogues;

2° pour la confirmation, si nécessaire, au moyen d'une détection spectrométrique pour l'ensemble de 1 à 4 drogues : 8 177 francs.

Art. 22. Il est alloué pour la recherche de substances ayant une action hormonale ou anti-hormonale, ou bêta-adrénergique ou à action stimulatrice de production, dans les matières organiques :

1° au moyen d'un test préliminaire immunochimique : 2 556 francs par groupe de substances, par échantillon et pour les 10 premiers; à partir du 11ième échantillon 1 023 francs par groupe de substances;

2° au moyen d'une technique de chromatographie couplée à une détection spectrométrique afin de confirmer une réaction immunochimique préliminaire positif : 6.133 francs par échantillon et par groupe de substances;

3° au moyen d'une technique de chromatographie couplée à une détection spectrométrique : 8 177 francs par échantillon et par groupe de substances. Dans ce dernier cas, ces groupes doivent être indiqués explicitement dans le réquisitoire.

Seuls les honoraires prévus aux 1° et 2° du présent article sont cumulables.

Art. 23. Pour l'analyse de poudres ou d'autres formes pharmaceutiques, tel que le contenu de seringues, il est alloué;

1° pour l'examen descriptif des pièces à conviction mentionnées dans le réquisitoire, pour la première pièce : 1 337 francs, pour chacune des pièces suivantes : 331 francs;

2° pour la préparation des échantillons en vue du traitement ultérieur : 460 francs par échantillon et éventuellement par groupe de substances;

3° pour la recherche des toxiques : 6 133 francs par échantillon et par groupe de substances;

4° pour le dosage des toxiques identifiés, à la condition que celui-ci ait été ordonné expressément par le magistrat requérant : 6 133 francs par échantillon et par groupe de substances.

Art. 24. La dégressivité prévue à l'article 18 du présent arrêté n'est pas applicable à l'article 22, 2° et 3° ni à l'article 23, 2° et 4°.

CHAPITRE III. — *Expertises balistiques*

Section 1re. — Travaux généraux

Art. 25. Il est alloué :

I. pour l'examen complet d'une arme comprenant le démontage, le nettoyage, le remontage, la mensuration, le prélèvement des résidus de poudre et la vérification du fonctionnement : 1 919 francs;

II. pour l'examen de l'ensemble des munitions d'un même calibre y compris les mensurations et l'identification de la marque : 682 francs;

III. pour l'examen de projectiles tirés, y compris les mensurations et les identifications de toute nature, notamment celle de la munition :

- pour le ou les projectiles provenant d'une première cartouche : 1 644 francs;

- pour le ou les projectiles provenant de chaque cartouche suivante : 711 francs;

IV. pour l'examen de douilles tirées, y compris les mensurations et les identifications de toute nature, notamment celle de la munition :

- pour la première douille : 311 francs;

- pour chacune des douilles suivantes : 132 francs;

V. pour l'examen de vêtements, y compris l'examen macroscopique et microscopique, le relevé des traces de projectiles, de brûlures, de fumée et les incrustations de poudre, pour le premier vêtement : 891 francs.

Pour chacun des vêtements suivants et ce par personne : 311 francs;

Afdeling 3. — Honoraria voor het opsporen van verdovende middelen, hormonen en andere stoffen

Art. 21. Er wordt toegekend voor het opsporen in urine van stoffen bedoeld door de wetgeving op de verdovende middelen, zoals cannabis, opiumhoudende stoffen en morfinomimetische derivaten, cocaïne, psychostimulerende en/of anorexigene amines, met inbegrip van hun derivaten :

1° bij middel van oriënterende immunochemische testen : 2 556 frank voor het geheel van 1 tot 7 verdovende middelen;

2° voor de bevestiging, zo nodig, door middel van een chromatografische techniek gekoppeld aan een spectrometrische detectie voor het geheel van 1 tot 4 verdovende middelen : 8 177 frank

Art. 22. Er wordt toegekend, voor het opsporen van stoffen met hormonale of met anti-hormonale of met beta-adrenergische of met productiestimulerende werking in organisch materiaal :

1° bij middel van een voorafgaande immunochemische test : 2 556 frank per groep van stoffen voor de eerste 10 stalen; vanaf het 11de staal 1 023 frank per groep van stoffen;

2° bij middel van een chromatografie techniek, gekoppeld aan een spectrometrische detectie, ter bevestiging van een voorafgaand positief immunochemische reactie : 6 133 frank per staal en per groep van stoffen;

3° bij middel van chromatografische techniek, gekoppeld aan een spectrometrische detectie : 8 177 frank per staal en per groep van stoffen. In dit laatste geval moeten deze groepen expliciet in de vordering zijn aangegeven.

Alleen de honoraria voorzien in 1° en 2° van dit artikel zijn cumuleerbaar.

Art. 23. Er wordt toegekend voor de ontleding van poeders of andere farmaceutische vormen, onder anderen de inhoud van spuiten;

1° voor het beschrijvend onderzoek van de overtuigingsstukken vermeld in de vordering, 1 337 frank voor het eerste overtuigingsstuk, 331 frank voor elk van de volgende overtuigingsstukken;

2° voor de voorbereiding van de stalen met het oog op de verdere bewerkingen : 460 frank per staal en eventueel per groep van stoffen;

3° voor het opsporen van vergiften : 6 133 frank per staal en per groep van stoffen;

4° voor het doseren van de geïdentificeerde vergiften op voorwaarde dat dit uitdrukkelijk aangevraagd werd door de vorderende magistraat : 6 133 frank per staal en per groep van stoffen.

Art. 24. De degressieve tarifiering, zoals voorzien in artikel 18 van dit besluit is niet van toepassing op artikel 22, 2° en 3° en op artikel 23, 2° en 4°.

HOOFDSTUK III. — *Ballistische expertises*

Afdeling 1. — Algemene bewerkingen

Art. 25. Er wordt toegekend :

I. voor het volledig onderzoek van een wapen, Daaronder begrepen het uiteennemen, schoonmaken, weer ineenzetten, meten, het opnemen van kruitresten en het nagaan van de werking : 1 919 frank;

II. voor het onderzoek van het geheel van de munitie van een zelfde kaliber, daaronder begrepen het meten en de identificatie van het merk : 682 frank;

III. voor het onderzoek van afgevuurde projectielen, daaronder begrepen het meten en de identificaties van alle aard inzonderheid die van de munitie :

- voor het projectiel of projectielen afkomstig van het eerste patroon : 1 644 frank;

- voor het projectiel of de projectielen van iedere volgende patroon : 711 frank;

IV. voor het onderzoek van afgevuurde hulzen, daaronder begrepen het meten en de identificaties van alle aard inzonderheid die van de munitie :

- voor de eerste huls : 311 frank;

- voor iedere volgende huls : 132 frank;

V. voor het onderzoek van kledingstukken, daaronder begrepen het macroscopisch en microscopisch onderzoek, het opnemen van de kogelsporen, van de verbranding, van de rooksporen en de kruitincrustaties, voor het eerste kledingstuk : 891 frank.

Voor ieder volgend kledingstuk en dit per persoon : 311 frank;

VI. pour la détermination par des expériences de tir, de la puissance, de la justesse et de la précision d'une arme utilisée, y compris la fourniture des munitions et des cibles de toute nature, pour la puissance et par arme : 1 186 francs;

Pour la justesse et la précision, par arme : 595 francs;

VII. pour l'étude et le relevé des trajectoires dans l'espace, y compris les mensurations, quel que soit le nombre d'armes utilisées :

- pour la première trajectoire : 959 francs;
- pour chacune des trajectoires supplémentaires : 476 francs;

VIII. pour la détermination par des expériences de tir d'une distance de tir y compris la fourniture des munitions et cibles de toute nature et l'analyse des résultats :

- a) s'il s'agit de munitions à projectile unique :
 - pour la première distance : 1 560 francs;
 - pour chaque distance supplémentaire : 445 francs;
- b) s'il s'agit de munitions à projectiles multiples :
 - pour la première distance : 2 229 francs;
 - pour chaque distance supplémentaire : 668 francs.

Section 2. — Travaux spéciaux en vue de l'identification des armes utilisées

Art. 26. Il est alloué :

I. pour les recherches d'identification du type et de la marque d'une arme utilisée, si celle-ci n'est pas produite : par l'examen des caractéristiques mécaniques relevées sur les douilles et/ou projectiles, par arme à identifier, tous les travaux et frais compris : 4 197 francs;

II. pour les recherches d'identification d'armes litigieuses :

a) pour des tirs en vue de l'obtention de douilles et projectiles de comparaison y compris la fourniture des munitions, par arme litigieuse : 891 francs;

b) pour l'identification proprement dite, comprenant l'examen microscopique comparatif et la recherche des caractéristiques concordantes ou non entre les éléments de comparaison, pour chaque projectile litigieux : 2 741 francs;

- pour la première douille se rapportant à une arme litigieuse : 2 006 francs;

- pour chacune des douilles suivantes : 1 003 francs;

c) pour l'identification par développement sur feuille d'étain, par projectile litigieux : 2 229 francs;

d) pour apporter la preuve de l'identification positive :

- par microcomparaison, c'est-à-dire juxtaposition sur une seule microphotographie d'un élément litigieux et d'un élément de comparaison : 113 francs;

- par découpage et superposition manuelle de deux microphotographies (élément de comparaison et élément litigieux) : 1 114 francs;

- par traçage des caractéristiques communes sur deux microphotographies (élément de comparaison et élément litigieux) : 1 337 francs.

Il ne sera attribué qu'une seule allocation par arme identifiée, quel que soit le nombre de microphotographies. Les microphotographies peuvent toutefois être portées en compte.

Art. 27. Les frais accessoires sont établis séparément.

CHAPITRE IV. — Expertises en matières d'analyse génétique

Art. 28. Pour l'examen descriptif des pièces à conviction mentionnées dans le réquisitoire, il est alloué pour le premier objet : 1 308 francs, pour chacun des objets suivants : 324 francs.

Art. 29. Pour l'examen des tests d'orientation préliminaires, il est alloué : 4 015 francs.

Les tests préliminaires peuvent être effectués, si nécessaire, sur chaque trace présente sur la pièce à conviction afin de déterminer celle qui est susceptible de donner les meilleurs résultats d'analyse. Le montant prévu au premier alinéa du présent article peut en conséquence être porté en compte chaque fois qu'une trace est testée.

Les tests préliminaires comportent, selon les cas, la recherche de sang et la détermination de son origine, de sperme et l'examen microscopique des spermatozoïdes, de salive, d'urine, de matières fécales.

VI. voor de bepaling door middel van schietproeven van de kracht, van de juistheid en de precisie van een gebruikt wapen, daaronder begrepen het leveren van de munitie en de schietschijven van alle aard, per wapen, voor de kracht : 1 186 frank;

Voor de juistheid en de precisie : 595 frank;

VII. voor de studie en het opnemen van de kogelbanen in de ruimte, daaronder begrepen de opmetingen ongeacht het aantal gebruikte wapens :

- voor de eerste kogelbaan : 959 frank;
- voor iedere bijkomende kogelbaan : 476 frank;

VIII. voor de bepaling van een schotafstand door schietproeven, daaronder begrepen het leveren van de munitie en de schietschijven van alle aard en de analyse van de resultaten :

- a) ingeval van munitie met een enkel projectiel :
 - voor de eerste schotafstand : 1 560 frank;
 - voor ieder bijkomende schotafstand : 445 frank;
- b) ingeval van munitie met meervoudige projectielen :
 - voor de eerste schotafstand : 2 229 frank;
 - voor ieder bijkomende schotafstand : 668 frank.

Afdeling 2. — Bijzondere bewerkingen met het oog op de identificatie van de gebruikte wapens

Art. 26. Er wordt toegekend :

I. voor de opsporingen ter identificatie van het type en het merk van een gebruikt wapen, indien dit wapen niet aanwezig is. Door het onderzoek van de opgenomen mechanische kenmerken op de hulzen en/of op de projectielen per te identificeren wapen; alle bewerkingen en onkosten zijn in dit bedrag begrepen : 4 197 frank;

II. voor de opsporingen ter identificatie van wapens waarover betwisting bestaat :

a) voor het schieten met het oog op het bekomen van vergelijkings-hulzen en projectielen, daaronder begrepen het leveren van munitie : per litigieus wapen : 891 frank;

b) voor de eigenlijke identificatie, daaronder begrepen het vergelijkend microscopisch onderzoek en het opsporen van de al dan niet overeenstemmende kenmerken tussen de litigieuze elementen en de vergelijkingsselementen : 2 741 frank;

- voor de eerste huls met betrekking tot litigieus wapen : 2 006 frank;

- voor iedere volgende huls : 1 003 frank;

c) voor de identificatie door ontwikkeling op tinnen blad : per litigieus projectiel : 2 229 frank;

d) met het oog op de voorlegging van het positief identificatiebewijs :

- door microvergelijking, d.w.z. juxtapositie op een enkele microfoto van een litigieus element en een vergelijkingsselement : 113 frank;

- door uitsnijding en manuele bedekking van twee microfoto's (vergelijkingselement en betwist element) : 1 114 frank;

- door aftekening van de gemeenschappelijke kenmerken op twee microfoto's (vergelijkingselement en litigieus gegeven) : 1 337 frank.

Er zal maar een enkele vergoeding toegekend worden per geïdentificeerd wapen, ongeacht het aantal geleverde microfoto's. De microfoto's mogen echter worden meegerekend.

Art. 27. De bijkomende kosten worden afzonderlijk geregeld.

HOOFDSTUK IV. — Expertises inzake genetisch onderzoek

Art. 28. Voor het beschrijvend onderzoek van overtuigingsstukken vermeld in de vordering wordt toekend : voor het eerste stuk : 1 308 frank, voor ieder der volgende stukken : 324 frank.

Art. 29. Voor het onderzoek van voorafgaande oriënteringstests wordt 4 015 frank toegekend.

De voorafgaande oriënteringstests kunnen, zo nodig, verricht worden op ieder spoor aanwezig op het overtuigingsstuk, ten einde vast te stellen welke de meest geschikte is om het beste onderzoeksresultaat te bekomen. Het bedrag voorzien in het eerste lid van dit artikel mag derhalve aangerekend worden telkens een spoor wordt getest.

De voorafgaande testen omvatten, naargelang het geval, het opsporen van bloed en de vaststelling van zijn aard, van sperma en het microscopisch onderzoek van spermatozoïden, van speeksel, van urine en van fecale stoffen.

Art. 30. Pour l'extraction et le dosage de l'ADN, il est alloué : 3 200 francs par échantillon.

Art. 31. Pour chaque analyse génétique d'un échantillon, il est alloué : 13 611 francs. Ce montant ne sera porté en compte qu'une seule fois par pièce à conviction sauf si le réquisitoire ordonne explicitement et en le justifiant que plusieurs ou toutes les traces d'une même pièce à conviction soient analysées.

CHAPITRE V. — *Expertises en matière de roulage*

Art. 32. Les honoraires des experts en roulage sont fixés forfaitairement, compte tenu de leur classement en catégories et les caractéristiques des accidents.

On entend par « véhicule » le moyen de transport simple, tel que : la bicyclette, le cyclomoteur, la motocyclette, l'automobile, le tracteur, le tracteur agricole, le camion, le véhicule automobile de camping.

On entend par « véhicule en remorque » le véhicule articulé tel que : l'automobile + la remorque, le tracteur + la semi-remorque, le camion + la remorque ou l'outil agricole.

Art. 33. Les accidents de roulage dans lesquels sont impliqués des véhicules ou des véhicules en remorque sont divisés en catégories suivantes :

- catégorie 1 : un véhicule ou un véhicule en remorque contre un obstacle fixe;
- catégorie 2 : un véhicule ou un véhicule en remorque contre un piéton, un cycliste ou un cyclomotoriste;
- catégorie 3 - un cyclomoteur contre un cyclomoteur; une motocyclette contre deux cyclistes ou deux cyclomotoristes;
- un véhicule, excepté un deux-roues contre deux cyclistes ou cyclomotoristes;
- un véhicule contre un véhicule excepté un deux-roues;
- un véhicule, excepté un deux-roues, contre un véhicule en remorque;
- catégorie 4 : - trois véhicules entre eux, exceptés cyclistes ou cyclomotoristes;
- deux véhicules et un véhicule en remorque entre eux;
- deux véhicules en remorque entre eux.
- catégorie 5 : les accidents de roulage exceptionnels tels que : un train, tram ou autobus contre un véhicule ou un véhicule en remorque; les accidents en chaîne; les accidents d'avion.

Art. 34. Les prestations effectuées dans le cadre d'une expertise en matière d'accidents de roulage sont fixées forfaitairement comme suit :

- 13 heures pour ceux prévus dans la catégorie 1;
- 15 heures pour ceux prévus dans la catégorie 2;
- 22 heures pour ceux prévus dans la catégorie 3;
- 25 heures pour ceux prévus dans la catégorie 4.

Les prestations effectuées dans le cadre des expertises telles que prévues à la catégorie 5 sont portées en compte en conscience.

Toutes ces prestations, portées en compte aux taux horaires prévus à l'article 45 du présent arrêté, comprennent :

- les constatations et mesurages effectués sur les lieux;
- l'examen technique des véhicules;
- la rédaction d'un pré-rapport;
- l'étude du dossier;
- la rédaction et la correction du rapport d'expertise;
- l'établissement du dossier photographique avec commentaire;
- le tracé d'un plan;
- le dépôt du rapport d'expertise.

Art. 35. Les frais de déplacement, de dactylographie du rapport, de photographie et de photocopie sont portés en compte en application de l'article 45 du présent arrêté.

Art. 36. Les factures et notes des frais se rapportant à l'intervention éventuelle de tiers auxquels l'expert a dû faire appel sont portées en compte dûment justifiées et acquittées.

Art. 37. Les frais administratifs d'envoi de correspondance résultant du caractère contradictoire d'un jugement, régi par les articles 962 à 992 du Code judiciaire, auxquels les experts peuvent être confrontés leur sont remboursés.

Art. 30. Voor de extractie en het doseren van DNA wordt 3 200 frank toegekend per staal.

Art. 31. Voor elk genetisch onderzoek van een staal wordt 13 611 frank toegekend. Dit bedrag zal slechts éénmaal per overtuigingsstuk worden aangerekend, behalve wanneer de vordering uitdrukkelijk en op verantwoorde wijze opdraagt dat meerdere of alle sporen op eenzelfde overtuigingsstuk moeten worden onderzocht.

HOOFDSTUK V. — *Expertises inzake verkeer*

Art. 32. De honoraria van de deskundigen inzake verkeer worden forfaitair vastgesteld, rekening gehouden met hun indeling in groepen en de aard van de ongevallen.

Onder « voertuig » dient verstaan te worden het enkelvoudig vervoermiddel zoals : de fiets, de bromfiets, de motorfiets, de automobiel, de tractor, de landbouwtractor, de vrachtwagen, de kampeerauto.

Onder « sleep » dient verstaan te worden het geleed voertuig zoals : de automobiel + aanhangen, de trekker + oplegger, de vrachtwagen + aanhanger of het landbouwwerktuig.

Art. 33. De verkeersongevallen waarin voertuigen of slepen betrokken zijn worden ingedeeld in de volgende groepen :

- groep 1. : een voertuig of een sleep tegen een vaste hindernis;
- groep 2. : een voertuig of een sleep tegen een voetganger, fietser of bromfietser;
- groep 3. : een motorfiets tegen een motorfiets; een motorfiets tegen twee fietsers of twee bromfietzers;
- een voertuig, uitgezonderd een tweewieler, tegen twee fietsers of bromfietzers;
- een voertuig tegen een voertuig uitgezonderd een tweewieler;
- een voertuig, uitgezonderd een tweewieler, tegen een sleep.
- groep 4. : drie voertuigen tegen elkaar, uitgezonderd fietsers of bromfietzers;
- twee voertuigen en een sleep tegen elkaar;
- twee slepen tegen elkaar.
- groep 5. : de uitzonderlijke verkeersongevallen zoals : een trein, tram of autobus tegen een voertuig of sleep; de kettingbotsingen; de vliegtuigongevallen.

Art. 34. De prestaties verricht in het kader van een deskundig forfaitair worden vastgesteld op :

- 13 uren voor degenen voorzien in groep 1;
- 15 uren voor degenen voorzien in groep 2;
- 22 uren voor degenen voorzien in groep 3;
- 25 uren voor degenen voorzien in groep 4.

De prestaties verricht in het kader van een deskundig onderzoek, zoals voorzien in groep 5, worden aangerekend in geweten.

Al deze prestaties, in rekening gebracht tegen de uurlonen voorzien in artikel 45 van dit besluit, omvatten :

- de vaststellingen en opmetingen ter plaatse;
- het technisch onderzoek van de voertuigen;
- het opstellen van een voorverslag;
- de studie van het dossier;
- het opstellen en het verbeteren van het deskundig verslag;
- het opmaken van het fotografisch dossier met commentaar;
- het opmaken van het plan;
- het neerleggen van het deskundig verslag;

Art. 35. De verplaatsingskosten, de kosten voor het typen van het verslag, het maken van foto's en fotokopieën worden afzonderlijk in rekening gebracht in toepassing van artikel 45 van dit besluit.

Art. 36. De facturen en onkostennota's met betrekking tot de eventuele tussenkomst van derden waarop beroep werd gedaan, worden met de nodige verantwoording in rekening gebracht.

Art. 37. De administratieve verzendingskosten ingevolge het tegensprekelijk karakter van een vonnis, geregeld door de artikelen 962 tot 992 van het Gerechtelijk wetboek worden aan de deskundigen die deze uitgaven deden terugbetaald.

Il est alloué pour :

- une lettre recommandée : 240 francs;
- une lettre par envoi normal : 101 francs;
- l'envoi du rapport préliminaire : 101 francs;
- l'envoi du rapport définitif : 101 francs.

Une copie de la correspondance concernée doit être jointe au rapport d'expertise.

CHAPITRE VI. — *Expertises en matière de fibres et poils*

Art. 38. Pour l'examen descriptif et la conservation des pièces à conviction, il est alloué :

- pour le premier objet : 1 308 francs;
- pour chacun des objets suivants : 324 francs.

Art. 39. Pour les prélèvements et les examens préliminaires des fibres et poils sur les pièces à conviction (le même montant est alloué pour les prélèvements dans un véhicule), il est alloué 882 francs.

Ce montant représente notamment le coût des deux prestations suivantes :

- le prélèvement des poils et des fibres sur les pièces à conviction au moyen d'une feuille transparente autocollante : 296 francs;
- l'examen préliminaire des prélèvements (examen au binoculaire) recherche, classification, sélection sur base d'un examen macroscopique de la couleur, la longueur et du diamètre; conservation des fibres et des cheveux échantillonnés, par feuillet transparent : 288 francs.

Art. 40. Pour l'analyse microscopique, il est alloué :

Pour la détermination des caractéristiques morphologiques, telles que longueur, diamètre, couleur, taille, concentration et répartition des pigments (cheveu), structure de la moëlle (cheveu), examen des particules délustrantes (fibre), indication de tissage et fabrication de la fibre, caractéristiques de surface, etc... : 1 187 francs par échantillon.

Art. 41. Pour les analyses complémentaires, il est alloué :

1° pour l'examen macroscopique d'une empreinte d'écaille : 696 francs par échantillon;

2° mesure de l'indice médullaire : pour l'examen macroscopique : 696 francs par échantillon;

3° analyse de la section d'une fibre/cheveux par microtomie : pour l'examen de caractéristiques morphologiques spécifiques : 878 francs par échantillon;

4° microspectrométrie infra-rouge : pour la caractérisation des produits cosmétiques et la détermination de la composition chimique des fibres : 1 774 francs par échantillon;

5° microspectrométrie visible : pour l'analyse chimique des colorants capillaires et la mesure de la couleur des fibres : 1 366 francs par échantillon;

6° microfluorimétrie : pour l'analyse de la fluorescence des fibres et des colorants des cheveux : 1 366 francs par échantillon;

7° mesure de la biréfringence : 931 francs;

8° TLC : pour l'analyse chimique des colorants (cheveux et fibres), shampooing et autres produits capillaires : 1 800 francs par échantillon;

9° mesure du point de fusion : pour le point de fusion caractéristique de la nature chimique des fibres : 821 francs par échantillon;

10° microscopie électronique : pour l'analyse de caractéristiques et d'altérations particulières : 3 043 francs.

CHAPITRE VII. — *Certains travaux de police scientifique*

Art. 42. Il est alloué :

I. pour la recherche d'empreintes sur place, par réquisitoire : 891 francs;

II. pour la prise d'empreintes digitales palmaires ou autres sur un cadavre : 1 004 francs;

III. pour les mêmes prises d'empreintes plus de trois jours après celui du décès : 1 338 francs;

Er wordt toegekend voor :

- een aangetekende brief : 240 frank;
- een gewone brief : 101 frank;
- de verzending van een voorafgaand verslag : 101 frank;
- de verzending van een definitief verslag : 101 frank.

Een kopie van de betrokken briefwisseling dient gevoegd te worden bij het deskundig verslag.

HOOFDSTUK VI. — *Expertises inzake onderzoek van vezels en haren*

Art. 38. Voor het beschrijvend onderzoek en de bewaring van overtuigingsstukken wordt toegekend :

- voor het eerste voorwerp : 1 308 frank;
- voor ieder der volgende stukken : 324 frank.

Art. 39. Voor de monsternemingen en de voorbereidende opzoekingen van vezels en haren op overtuigingsstukken wordt 882 frank toegekend. Hetzelfde bedrag wordt toegekend voor monsternemingen in een voertuig.

Dit bedrag dekt inzonderheid de kostprijs van de volgende twee prestaties :

- het afzonderen van vezels en haren op overtuigingsstukken bij middel van een zelfklevend doorschijnend blad : 296 frank;
- het voorbereidend onderzoek van de monsternemingen (binoculair onderzoek), onderzoek, classificatie, selectie op grond van een macroscopisch onderzoek van de kleur, de lengte en de doorsnede; bewaring van de vezels en de haarmonsters, per doorschijnend blad : 288 frank.

Art. 40. Voor het microscopische onderzoek wordt toegekend :

Voor de vaststelling van de morfologische karakteristieken, zoals lengte, doorsnede, kleur, concentratie en verdeling van de pigmenten (haar), structuur van het merg (haar), onderzoek van de ontglanzers (vezels), aanduiding van het weven en de fabricage van de vezel, oppervlaktekarakteristieken, enz... : 1 187 frank per staal.

Art. 41. Voor de bijkomende onderzoeken wordt toegekend :

1° macroscopisch onderzoek van een schubafdruk : 696 frank per staal;

2° meting van de medullaire index : voor het macroscopisch onderzoek : 696 frank per staal;

3° onderzoek van de doorsnede van een vezel/haar door middel van microtomie : onderzoek van de specifieke morfologische karakteristieken : 878 frank per staal;

4° infraroodmicrospectrometrie : voor de karakterisering van cosmetische producten en de bepaling van de chemische samenstelling van de vezels : 1 774 frank per staal;

5° zichtbare microspectrometrie : voor het scheikundig onderzoek van capillaire kleurstoffen en de meting van de kleur van de vezels : 1 366 frank per staal;

6° microfluorimetrie : voor het onderzoek van de fluorescentie van vezels en van kleurstoffen voor haren : 1 366 frank per staal;

7° meting van de dubbele breking : 931 frank;

8° TLC : voor de scheikundige ontleding van de kleurstoffen (haren en vezels), shampoo en andere capillaire producten : 1 800 frank per staal;

9° meting van het smeltpunt : voor het karakteristieke smeltpunt van de scheikundige aard van vezels : 821 frank per staal;

10° elektronenmicroscopie : voor het onderzoek van bijzondere kenmerken en misvormingen : 3 043 frank.

HOOFDSTUK VII. — *Zekere bewerkingen inzake criminalistiek*

Art. 42. Er wordt toegekend :

I. voor het opsporen van afdrukken ter plaatse, per vordering : 891 frank;

II. voor het nemen van vinger-, palm- of andere afdrukken op een lijk : 1 004 frank;

III. voor het nemen van dezelfde afdrukken meer dan drie dagen na de dag van het overlijden : 1 338 frank;

IV. pour les mêmes prises d'empreintes en cas de régénération des pulpes digitales, les mêmes sommes augmentées de : 1 004 francs;

V. pour comparaison des empreintes relevées avec les fiches papillaires des personnes nommément désignées dans le réquisitoire :

a) Pour chacune des premières comparaisons : 667 francs;

b) pour chacune des huit suivantes : 355 francs;

c) pour chacune des suivantes jusqu'à la cinquantième inclusivement : 109 francs;

d) pour chacune des suivantes, à partir de la cinquante et unième : 42 francs;

VI. pour le repérage, le traçage et le numérotage à l'encre, sur les agrandissements, par identification : 1 338 francs;

VII. pour le moulage d'une empreinte de pas et

l'analyse : 667 francs;

par moulage supplémentaire : 267 francs;

VIII. pour la comparaison d'une empreinte de pied moulée, dessinée ou photographiée, avec des pieds, chaussettes, y compris la description de ceux-ci, pour chacune des trois premières comparaisons : 712 francs;

pour chacune des suivantes : 267 francs;

IX. pour la prise des empreintes d'effraction avec surmoulage : 667 francs;

X. pour la comparaison d'une empreinte d'effraction avec des outils pour la comparaison avec chacun des trois premiers outils : 667 francs;

Pour la comparaison avec chacun des suivants : 267 francs.

CHAPITRE VIII. — *Expertises en matières diverses*

Art. 43. Les honoraires des chimistes, experts en denrées alimentaires, sont fixés conformément au tarif établi en application de l'arrêté ministériel du 13 décembre 1974 relatif à la falsification des denrées alimentaires. Ces honoraires comprennent tous les frais d'exécution des analyses, ainsi que ceux des fournitures nécessaires à celles-ci.

Art. 44. Il est alloué aux vétérinaires :

I. pour une visite : 667 francs;

II. pour une ouverture de cadavre : 2 010 francs;

III. pour tout prélèvement d'organes, de viscères et de projectiles : 1 114 francs.

CHAPITRE IX. — *Prestations non prévues au barème*

Art. 45. Les prestations des experts non prévues au présent barème sont honorées selon les taux horaires suivants :

1° professeurs d'université : 2 637 francs;

2° spécialistes en médecine légale : 2 305 francs;

3° experts porteurs d'un diplôme universitaire ou d'un diplôme délivré ou par un établissement d'enseignement supérieur de type long reconnu, réviseurs d'entreprise, experts comptables : 2 010 francs;

4° les autres experts : 1 563 francs.

Les taux horaires ne peuvent être dépassés que dans des circonstances exceptionnelles et pour des raisons dûment justifiées, sur proposition de l'autorité requérante et après accord du Ministre de la Justice.

Les taux comprennent tous les frais généraux de l'expert, à l'exception des frais de déplacement, de dactylographie du rapport, de photographie et de photocopie pour lesquels les indemnités suivantes sont allouées :

a) déplacements : il est alloué 24,11 francs par kilomètre. Ce montant comprend les frais de voiture et le temps consacré aux déplacements. Ceux-ci sont calculés conformément à l'article 65 du Règlement général sur les frais de justice en matière répressive (arrêté royal du 28 décembre 1950);

IV. voor het nemen van dezelfde afdrukken na herstel van de vingertoppen, dezelfde bedragen verhoogd met : 1 004 frank;

V. voor het vergelijken van de opgenomen afdrukken met de vingerafdrukken van personen met name aangeduid in de vordering :

a) voor ieder der eerste vergelijkingen : 667 frank;

b) voor ieder der volgende acht : 355 frank;

c) voor ieder der volgende, de vijftigste inbegrepen : 109 frank;

d) voor ieder der volgende, vanaf de eenenvijftigste : 42 frank;

VI. voor het opsporen der kenmerken, tracering en nummering met inkt op de vergrotingen, per identificatie : 1 338 frank;

VII. voor het afgietsel van een voetspoor en de

ontleding : 667 frank;

per bijkomend afgietsel : 267 frank;

VIII. voor het vergelijken van een afgietsel, tekening of foto van een voetspoor met voeten, schoenen, kousen of sokken, met inbegrip van de beschrijving ervan, voor de eerste drie vergelijkingen : 712 frank;

voor ieder der volgende : 267 frank;

IX. voor het nemen van een afdruk van een spoor van braak met een tweede afgietsel : 667 frank;

X. voor het vergelijken van een afdruk van een spoor van braak met werktuigen, voor de vergelijking met ieder der eerste drie werktuigen : 667 frank;

voor de vergelijking met elk der volgende : 267 frank.

HOOFDSTUK VIII. — *Expertises van verschillende aard*

Art. 43. De honoraria van de scheikundigen, deskundigen in eetwaren, worden vastgesteld overeenkomstig het tarief dat, in toepassing van het ministerieel besluit van 13 december 1974 op de vervalsing van levensmiddelen, vastgesteld is. Deze honoraria omvatten alle kosten van uitvoering der ontledingen, alsook die van de ter zake noodzakelijke benodigdheden.

Art. 44. Er wordt aan de veeartsen toegekend :

I. voor een onderzoek : 667 frank;

II. voor een lijkopening : 2 010 frank;

III. voor het afzonderen van organen, ingewanden en projectielen : 1 114 frank.

HOOFDSTUK IX. — *Prestaties die in de loonschaal niet voorzien zijn*

Art. 45. Voor de prestaties van deskundigen waarin deze loonschalen niet voorzien, gelden volgende uurlonen :

1° hoogleraren : 2 637 frank;

2° specialisten in gerechtelijke geneeskunde : 2 305 frank;

3° deskundigen houder van een universitair diploma of van een diploma uitgereikt door een erkende instelling van hoger onderwijs van het lange type, bedrijfsrevisoren, accountants : 2 010 frank;

4° de andere deskundigen : 1 563 frank.

De uurlonen kunnen slechts in uitzonderlijke omstandigheden en voor behoorlijk gegronde redenen worden overschreden, zulks op voorstel van de verzoekende autoriteit en na akkoord van Minister van Justitie.

De tarieven omvatten alle algemene onkosten van de deskundige, met uitzondering van de verplaatsingskosten, van de kosten voor het typen van het verslag, het maken van foto's en fotokopieën, waarvoor volgende vergoedingen worden toegekend :

a) verplaatsingen : per kilometer wordt 24,11 frank toegekend. In dat bedrag zijn de wagenkosten en de duur van de verplaatsing begrepen. De kosten worden berekend overeenkomstig artikel 65 van het Algemeen Reglement op de gerechtskosten in strafzaken (koninklijk besluit van 28 december 1950);

b) dactylographie : 113 francs par page de 30 lignes. L'indemnité couvre la frappe originale ainsi que deux copies;

c) photocopie : 2 francs/pièce. Seules les annexes au rapport sont indemnisées;

d) photographie :

photos « couleur » et « noir et blanc » :

format 9x13 et 10x15 : 36 francs

13x18 : 73 francs.

Si l'expert fait établir un double de la photo pour ses archives, une indemnité supplémentaire et forfaitaire de 9 francs par photo peut être portée en compte. Ces photos ne doivent pas être jointes à l'état de frais et honoraires.

Les indemnités reprises ci-dessus s'entendent tous frais compris et notamment l'achat du film, le développement, le tirage, l'utilisation éventuelle d'un flash ainsi que l'amortissement du matériel.

Elles ne comprennent pas la T.V.A. que l'expert assujéti à cette taxe aura payée, mais dont il pourra récupérer le montant. Elles sont augmentées du taux de T.V.A. en vigueur pour les experts non assujétis à cette taxe.

Une indemnité de 644 francs est accordée pour la mise en train préalable à la prise de microphotographies : elle est octroyée quel que soit le nombre d'éléments à photographier et de photos prises, sauf en ce qui concerne les examens balistiques où elle est allouée autant de fois qu'il y a d'armes à identifier. Les photos sont payées comme indiqué ci-dessus.

En cas d'utilisation de formats autres que ceux repris ci-dessus, les frais réellement exposés seront remboursés moyennant production de la facture.

CHAPITRE X. — Dispositions générales

Art. 46. Il est alloué à l'expert des honoraires doubles, pour les devoirs obligatoirement effectués entre 20 heures et 8 heures, ou du samedi 8 heures au lundi 8 heures, ou encore un jour férié légal.

Dans chaque cas, le réquisitoire doit indiquer cette obligation.

Art. 47. Sauf les exceptions prévues, les honoraires fixés par le présent arrêté couvrent tous les travaux et frais des experts, notamment les rapports et le salaire des aides.

CHAPITRE XI. — Dispositions finales

Art. 48. L'arrêté ministériel du 20 novembre 1980 établissant le taux normal des honoraires des personnes requises en raison de leur art ou profession, en matière répressive, modifié par les arrêtés ministériels des 9 mars 1983, 14 novembre 1986 et 8 novembre 1994, est abrogé.

Art. 49. Par dérogation aux articles 148 et 149 de l'arrêté royal du 20 décembre 1950, modifié par les arrêtés ministériels des 9 mars 1983, 14 novembre 1986 et 8 novembre 1994, établissant le règlement général sur les Frais de Justice en matière répressive, les montants fixés dans le présent arrêté sont liés, au premier janvier de chaque année, aux fluctuations de l'indice des prix à la consommation tel qu'il est appliqué pour les traitements du personnel des ministères.

Art. 50. Les montants prévus au présent arrêté seront multipliés, le 1er janvier de chaque année, par une fraction dont le numérateur est la moyenne arithmétique de l'indice des prix à la consommation des mois d'août à novembre inclus de l'année précédente et dont le dénominateur est 102,72. Dans le numérateur, les centièmes d'unité inférieurs à cinq seront négligés et les centièmes d'unité égaux ou supérieurs à cinq seront arrondis au dixième supérieur.

Art. 51. Le présent arrêté entre en vigueur le premier jour du mois qui suit celui au cours duquel il aura été publié au *Moniteur belge*.

Bruxelles, le 11 juin 1999.

T. VAN PARYS

b) typen : 113 frank per bladzijde van 30 regels. de vergoeding geldt voor de originele versie alsmede voor twee afschriften;

c) fotokopieën : 2 frank/stuk. Enkel de bijlagen bij het verslag worden vergoed;

d) fotograferen :

kleurenfoto's en zwart-witfoto's :

formaat 9x13 en 10x15 : 36 frank

13x18 : 73 frank.

Indien de deskundige ten behoeve van zijn archief van de foto een dubbel laat maken, kan een bijkomende vaste vergoeding van 9 frank per foto in rekening worden gebracht. Deze foto's moeten niet bij de staat van kosten en honoraria worden gevoegd.

In de hierboven bedoelde vergoedingen zijn alle kosten inbegrepen, inzonderheid die voor de aankoop van de film, het ontwikkelen en afdrukken van de foto's, het eventuele gebruik van een flitslicht en de afschrijving van het materieel.

De B.T.W. die de daaraan onderworpen deskundige heeft betaald, is niet in die vergoedingen begrepen, maar deze laatste kan het bedrag van die belasting terugvorderen. Voor de deskundigen die niet onderworpen zijn aan de B.T.W., worden de vergoedingen met de van toepassing zijnde B.T.W. verhoogd.

Een vergoeding van 644 frank wordt verleend voor de werkzaamheden ter voorbereiding van het nemen van microfotografieën : de vergoeding wordt verleend zonder rekening te houden met het aantal te fotograferen elementen, noch met het aantal genomen foto's, behalve in verband met de ballistische onderzoeken waar zij wordt toegekend naar verhouding van het aantal te identificeren wapens. De foto's worden betaald op de hierboven omschreven wijze.

Wanneer andere formaten dan de hierboven vermelde zijn aangevend, worden de werkelijk gedragen kosten tegen overlegging van de factuur terugbetaald.

HOOFDSTUK X. — Algemene bepalingen

Art. 46. Aan de deskundige wordt een dubbel honorarium toegekend voor de werkzaamheden noodzakelijk te verrichten tussen 20 uur en 8 uur, of vanaf zaterdag 8 uur tot maandag 8 uur of op een wettelijke feestdag.

In ieder geval moet die verplichting in de vordering worden gesteld.

Art. 47. Behoudens de voorziene uitzonderingen, dekken de in dit besluit vastgestelde honoraria alle werkzaamheden en kosten van de deskundigen, namelijk het verslag en het loon van de helpers.

HOOFDSTUK XI. — Slotbepalingen

Art. 48. Het ministerieel besluit van 20 november 1980 tot vaststelling van het normaal bedrag van de honoraria der personen opgeroepen in strafzaken wegens hun kunde of hun beroep, gewijzigd bij de ministeriële besluiten van 9 maart 1983, 14 november 1986 en 8 november 1994, wordt opgeheven.

Art. 49. In afwijking van de artikelen 148 en 149 van het koninklijk besluit van 28 december 1950, gewijzigd bij de koninklijke besluiten van 9 maart 1983, 14 november 1986 en 8 november 1994, tot vaststelling van het algemeen reglement van de gerechtskosten in strafzaken, worden de bedragen vastgesteld in dit besluit op 1 januari van elk jaar gekoppeld aan de schommelingen van het indexcijfer der consumptieprijsen zoals, dit wordt toegepast voor de wedden van het personeel van de ministeries.

Art. 50. De in dit besluit bedoelde bedragen worden op 1 januari van elk jaar vermenigvuldigd met een breuk, waarvan de teller het rekenkundig gemiddelde is van het indexcijfer der consumptieprijsen van de maanden augustus tot november inbegrepen van het voorafgaand jaar, en de noemer 102,72. De honderdsten van de teller beneden vijf worden niet in aanmerking genomen en de honderdsten gelijk of boven vijf worden afgerond naar het hogere tiende.

Art. 51. Dit besluit treedt in werking de eerste dag van de maand die volgt op die waarin het in het *Belgisch Staatsblad* is bekendgemaakt.

Brussel, 11 juni 1999.

T. VAN PARYS